

26.01.2023

Група 26

Біологія і екологія

Урок 21-22

ТЕМА: ОСНОВНІ СЕРЕДОВИЩА ІСНУВАННЯ. ВОДНЕ ТА НАЗЕМНО ПОВІТРЯНЕ СЕРЕДОВИЩЕ ІСНУВАННЯ.

Мета уроку:

- **Освітня:** розширювати, узагальнювати знання про середовище існування організмів; з'ясувати особливості пристосування живих організмів до кожного з цих середовищ.
- **Розвивальна:** розвивати у здобувачів освіти пам'ять і увагу, вміння логічно мислити та знаходити зв'язки між особливостями будови та функціями біологічних структур; продовжити формувати навички пошукової роботи, вміння аналізувати, систематизувати та узагальнювати інформацію, робити висновки.
- **Виховна:** виховувати свідоме ставлення до навколишнього середовища, розуміння єдності всі біологічних процесів у живих організмах і важливості цих процесів для існування життя.

Матеріал до уроку

Середовище існування — це сукупність умов, у яких мешкають особини, популяції і угруповання організмів різних видів.

Чинники середовища поділяють на

- біотичні (живої природи) – віруси, бактерії, гриби, рослини та тварини
- абіотичні (неживої природи) – температура, вологість, світло
- антропогенні (вплив людини).

Наземно-повітряне середовище

Провідна роль серед факторів неживої природи тут належить освітленості, температурі, вологості, газовому складу атмосфери.

У цьому середовищі живуть мікроорганізми, комахи, птахи, земноводні, плазуни, ссавці, різні види покритонасінних та голонасінних рослин, людина.

Мешканці наземно-повітряного середовища мають назву – **аеробіонти**.

Водне середовище існування за своїми умовами значно відрізняється від наземно-повітряного. Вода має високу густину, менший уміст кисню, значні перепади тиску. Крім того, різні типи водойм відрізняються за концентрацією солей, швидкістю течій тощо. Світло зосереджене в верхніх шарах водойм; коливання температури не такі різкі як у повітрі, але тепліші ніж у верхніх шарах. Мешканців водного середовища мають назву - **гідробіонти**.

Екологічні групи водойм

- ⊙ Нейстон - організми, що живуть на межі водного та наземно-повітряного середовища: клоп-водомірка
- ⊙ Планктон – організми не здатні протидіяти водним течіям: ракоподібні, медузи
- ⊙ Нектон-організми, що здатні активно пересуватися у товщі води.
- ⊙ Перефітон- організми, що прикріплюються до різних субстратів: губки, ракоподібні.
- ⊙ Бентос-організми, що мешкають на дні: поліпи, черви, молюски, голгошкірі...

Домашнє завдання.

1. Опрацювати матеріал теми та матеріал презентацій за посиланнями
 - а) <https://naurok.com.ua/prezentaciya-do-uroku-vodne-seredovische-isnuvannya-247612.html>
 - б) <https://naurok.com.ua/prezentaciya-do-uroku-nazemno-povitryane-seredovische-isnuvannya-247624.html>
2. Скласти конспект у зошитах (з урахуванням матеріалу презентацій)

Зворотній зв'язок: email n.v.shadrina@ukr.net

